

Ohje strategisen huippuosaamisen keskittymän raportoinnista (seurantajärjestelmä)

Johdanto

Työ- ja elinkeinoministeriö (TEM) on asettanut johtoryhmän ohjaamaan ja arvioimaan tiede- ja teknologianeuvoston (nyk. tutkimus- ja innovaationeuvosto, TIN) hyväksymän keskittymästrategian toteutumista. Johtoryhmä seuraa keskittymien toimintaa vuosittaisen raportoinnin ja erillisten arviointien avulla. Keskittymien toimintaa seuraavat omien käytäntöjensä mukaisesti lisäksi keskittymän hallitus tai vastaava keskittymän ylintä päätösvaltaa käyttävä elin sekä julkiset rahoittajat. Keskittymä on ensisijaisesti vastuussa toiminnastaan omalle hallitukselleen tai muulle vastaavalle elimelle.

TEM:n asettama johtoryhmä seuraa keskittymätoiminnan kokonaisuutta. Ensisijainen tarkoitus on seurata neuvoston keskittymästrategiassa määrittelemien tavoitteiden toteutumista. Keskittymä raportoi toiminnan kokonaisuudesta, ei yksittäisistä projekteista. Seurannassa käytetään neuvoston keskittymätoiminnalle määrittelemiä kriteereitä.

Keskittyminen erilaisista lähtökohdista johtuen keskittymien keskinäinen vertailu ei ole mahdollista. Monien kriteerien kohdalla täsmällisten numeeristen tavoitteiden asettaminen on vaikeata. Tärkeämpää onkin seurata keskittymäkohtaisesti trendien kehittymistä.

Keskittymien ja konseptin toimintaa seurataan myös arviointien avulla. Arvioinnin tavoitteena on saada tietoa keskittymän ja konseptin vaikuttavuudesta ja lisäarvosta. Ulkopuoliset asiantuntijat arvioivat kokonaisuuden ensimmäisen kerran 4 vuotta keskittymien käynnistämisen jälkeen. Mahdolliset periaatteelliset uudet linjaukset tehdään tarvittaessa arviointitulosten perusteella.

Ohjeen laajuus

Ohjeessa kuvataan strategisen huippuosaamisen keskittymän raportointi TEM:n asettamalle johtoryhmälle. Keskittymän hallituksen, muun vastaavan elimen tai rahoittajien edellyttämä raportointi tehdään asianomaisten antamien ohjeiden mukaisesti.

Vastuut

Raportin kokoamisesta vastaa keskittymän operatiivisesta toiminnasta vastuullinen henkilö. Raportti toimitetaan vuosittain 15.4. mennessä työ- ja elinkeinoministeriön kirjaamoon (osoite: Työ- ja elinkeinoministeriö, kirjaamo, PL 32, 00023 Valtioneuvosto). Raporttiin liitetään myös edellisen vuoden valmistunut tilinpäätös ja toimintakertomus.

TEM:n asettama johtoryhmä antaa raportin perusteella palautteen keskittymän toiminnasta keskittymän hallituksen puheenjohtajalle. Johtoryhmän puheenjohtaja raportoi vuosittain TIN:lle keskittymien toiminnasta.

Toiminnan kuvaus

Raportit ovat julkisia, joten niissä ei tule esittää liike- tai ammattisalaisuuksia.

Raportti tehdään englanniksi. Julkaistava tiivistelmä tehdään myös suomeksi.

Keskittymän edellisen vuoden raportti toimitetaan 15.4. mennessä. Toimintansa käynnistänyt keskittymä raportoi ensimmäisen kerran täyden kalenterivuoden jälkeen. Johtoryhmällä on tarvittaessa mahdollisuus pyytää erillisiä tilannekatsauksia tai poikkeamaraportteja keskittymän toiminnasta.

Raportti koostuu seuraavista osista:

- kansilehti
- tiivistelmä (joka on sellaisenaan julkaistavissa)
- toiminnan kuvaus ja tulokset neuvoston kriteereihin ja niistä johdettuihin indikaattoreihin perustuen.
- keskittymän tutkimusohjelmat
- keskittymän hallituksen asettamat tavoitteet
- neuvoston linjauksessa mainitut kriteerit ja niistä johdetut seurantamittarit

Kriteeri	Indikaattori
Kansantaloudellinen ja yhteiskunnallinen merkitys	Keskittymän tutkimusohjelmien ja koordinaatiotoiminnan (SHOK Oy) kokonaisvolyymi (htv + €)
Henkilöressurssit ja taloudelliset voimavarat (omistajat, strategiset kumppanit, julkiset rahoittajat) ohjelmista yhteenlaskettuna	Yritykset ja niiden panostus (htv + €) Yliopistot ja niiden panostus (htv + €) Tutkimuslaitokset ja niiden panostus (htv + €) Julkinen kilpailtu rahoitus (€)
Tulevaisuuden kannalta keskeiset tulokset ja sovellukset sekä monialaisuus ohjelmista yhteenlaskettuna	Keksintöilmoitusten ja patenttien lukumäärä Myytyjen lisenssien lukumäärä Yritysten kehityshankkeisiin johtaneet tulokset Spinn-off yritysten lukumäärä Pilotoinnit Osallistuvat tieteenalat Osallistuvat toimialat
Keskittymän ydinosaaaminen ja kansainväliset yhteydet	Osallistuminen EU-projekteihin ml. rooli EU-rahoituksen osuus kokonaisbudjetista kv-partnereiden osuus kokonaisbudjetista kv-tutkijoiden htv henkilöiden liikkuvuus (htv) Referoitujen julkaisujen lukumäärä Koulutettujen tohtoreiden lukumäärä
Osapuolten sitoutuminen	Omistajan keskittymätoimintaan käyttämä t/k/i – panostus (€) Keskittymän käyttöön tarjottu infra (€?)

LIITE 1: Raporttipohja